

בית דין ירושלים

לדיני ממונות ולבירור יוחסין

קידושין ברמאות
ויחוס האב בהפריות מלאכותיות

תיק יוחסין מס' 1991-עב

(מהד' ח אלול)

נושא הדיון

א' היה גרוש מאשתו הראשונה ללא ילדים כאשר נשא את ב', שגם אצלה היו אלו נישואין שניים כאשר היו לה 2 ילדים מהראשון. לפני הנישואין שאלה אותו ב' אם יש לו בעיה ללדת ילדים, מפני שרצונה לעוד ילדים, והוא השיב לה שהכל תקין והציג בפניה אישור רפואי מביה"ח הדסה על כך. אחרי הנישואין לא יכל לחיות כדרך כל הארץ וגם היה איש מצונן (ע"י סנבדרין לט ב על אחאב), והוא הסביר לה שזו בעיה זמנית בגלל פחדים שהיו לו מהנישואין הראשונים, אך ניתן יהיה להם להוליד ילדים ע"י הפרייה מלאכותית באמצעות ניתוח שיעבור. היא הסכימה (ומסבירה שאז לא ידעה שיש בדבר איסורים חמורים), והוא עבר את הניתוח בבי"ח בארה"ב - שם התגוררו - וגם היא עברה הפרייה בביה"ח, ומכך ילדה תאומים. ב' טוענת שא' הורחק מהילדים ע"י ביהמ"ש בארה"ב אחרי שהתנהג באלימות, ואף נעצר בפרשיית סחר בסמים והלבנת הון, וילדים היו בחזקת ב'.

כשגילתה את המיסמכים הרפואיים של הניתוח שעבר שהוא סובל מ-EZOOSPERMIA (עקרות מולדת שאינה ניתנת לריפוי. אינצקלופדיה הלכתית רפואית כרך 1 עמ' 346 ה"ש 41) היא דרשה להתגרש ממנו, אך הוא היתנה זאת בקבלת הילדים לחזקתו, וב' השיבה שאין ביכולתה לשנות את צו ביהמ"ש משום שמדובר בתביעה פלילית. בשנת 99 הסכים לתת לה גט אזרחי, אך סרב לתת לה גט כדמו"י. ב' הפקידה שטר מינוי שליחות קבלה לגט בבי"ד בלוס אנג'לס.

היא פתחה תיק לגירושין בביה"ד האיזורי בירושלים בשנת 2001, שם היא כתבה בכתב התביעה שלאחר הנישואין טען הבעל "שחסר לו כח גברא" רק באופן זמני מסיבות רגשיות, אולם לאחרונה נודע לה שהבעל "איננו יכול לשמש בעל לעולם", ושהוא שיקר אותה במשך שנים, ומשום כך היא תובעת ממנו גט. בדיון שהיה בביה"ד הופיעה ב"כ של ב' ומנגד הופיע א' וב"כ. ב"כ האשה טענה שהבעל ידע שהוא עקר שחסרים לו צינורות, וב"כ הבעל השיב כי האשה לא יכולה ללדת, והיא חולת נפש (כך לפי הפרוטוקול שנכתב בכתב חרטומים ע"י המזכיר חכם

זבולון, שכנראה כתב רק מה שהבין). ביה"ד האיזורי החליט שעל הבעל לצוות כתבו ותנו גט שיינתן לה בארה"ב אחרי שתסגור לו את התיקים הפליליים.

ב' ערערה על ההחלטה בביה"ד הגדול וטענה שספק הוא אם הילדים שאותם תובע א' הם ילדיו מאחר שלא היתה השגחה על ההפרייה, ועוד טענה שאין בידה לסגור תיקים פליליים שיש כנגדו של א'. בביה"ד הגדול הסכים א' לתת גט בתנאי שהאשה תסגור את התיקים, וביה"ד הגדול בראשות הרבנים עמאר ודיכובסקי פסקו שאין מקום לחיוב הבעל בגט כאשר הוא מוכן למלא אחר התנאים המוסכמים ואילו האשה מסרבת לקיים את חלקה, וכך "יוסיף מצב התיק לעמוד בעינו עד אין קץ".

בדיון נוסף בביה"ד האיזורי שנתיים אח"כ, סיפרה ב"כ האשה איך שיקר אותה א' לפני הנישואין כשהראה לה אישור רפואי שהכל תקין אצלו, ולא גילה לה שיש לו בעיה פנימית "ואין לו זיקפה ולא העברת זרע", וכשהתחתן סיפר לה שלא יכול להוליד בגלל פחדים שהיו לו בנישואין קודמים, והיא האמינה לו והלכה בדרך זו. וכששאלה אותו "מה עם יחסי אישות" הוא תירץ עצמו בכל מיני תירוצים. היא טענה שהיו אלו קידושי טעות ויש להתירם. ב"כ הבעל הכחיש את סיפור הניתוח וההפרייה המלאכותית, והמסמכים הרפואיים שהציגה על כך אינם שייכים לא' אלא לאחיו.

פסק דין ביניים

להעביר לא' את מהלך הדיון, ולהתרות בו שעליו להשיב בדחיפות לתביעת האשה לגט, שאל"כ ידון בית הדין בהתרת האשה לעלמא בלי גט.

(-) שמואל חיים דומב

(-) יהושע ווייס

(-) אברהם דוב לוי, אב"ד

השאלה לדיון

קידושי רמאות כשהתברר שהבעל עקר.

תשובה

כתב צו"ת הרא"ש כלל לה סי' א, אס נראה לכס רבותי הקרוצים אל הדצר שאס המקדש אינו אדם ראוי

והגון להדצק צבת טוֹצִים וצנכל וצתרמית פתיה, וקרוצ הדצר לדמותו לעוצדא דנרש... משום שנעשה שלא כהוגן הפקיעו הקדושין, גם זה עשה שלא כהוגן, נהי דקדושין לא נפקיעמ"מ יש לסמוך צנדון זה על דברי קל"ת רבותינו שפסקו צדינא דמורדת דכופין אותו לגרשה וכו'. ע"כ. והוצא צרמ"א צשו"ע סי' עז סעי' ג דאם עשה שלא כהוגן שקדשה צרמאות וצתחצולות כופין אותו לגרש. וכן כתב צ"ש סי' קיז ס"ק כד ושו"ת חת"ס סי' קטז.

ואף אם נאמר שהקדושין חלים מספק מקח טעות, עיי' שו"ע סי' לט סעי' ה, מ"מ כופין לגרש צספק כזה, עיי' צ"ש סי' קנד ס"ק צ ושו"ת מהר"ח או"י סי' קכו וסי' קע, ועל מוס כזה שאינו יכול לחיות אתה כדרך כל הארץ ודאי שכופין לגרש, עיי' אגרות משה אבהע"ז ח"א סי' עט וח"ד סי' קיג.

וצאם לא ניתן לכופו מכל סיבה שהיא, יש להתיר את הנישואין בלי גט, עפ"י שו"ת חוות יאיר סי' רכא ואחיעזר אבהע"ז סי' כז ואגרות משה הנ"ל ושרידי אש ח"ג סי' לג והר לצי אבהע"ז סי' קפא, ושאר אחרונים שהוצאו ציציע אומר ח"ז אבהע"ז סי' ז ואולר הפוסקים סי' לט סעי' ה (ועיי' חזו"א אבהע"ז סי' סט אות כג ועטרת שלמה סי' ד).

ומה שיכולה ללדת ע"י הפרייה מלאכותית, כיון שכרוכה באיסורים, עיי' "מעלת היוחסין", אין זה פתרון לעקרות של הצעל.